

Vypravování o zlých letech, 2. pokračování Kosmovo, Pokračovatelé Kosmovi, přeložili Karel Hrdina, V. V. Tomek, Marie Bláhová, Praha 1974, s. 178-179

Léta Páně 1282

Když tedy byl chudým odpírán vstup do domů ve městě pražském a nebyli přijímáni ani na nocleh pro páchání krádeží, jichž se dopouštěli, líhali v noci na ulicích a náměstích, zalézající jako prasata pro nahotu těla a tuhost mrazu do hnoje, který se vyhazoval z koníren na ulice. Byl čas zimní a trvalé, velmi tuhé mrazy, a jestliže se v letním čase umíralo jen hladem, zdvojnásobilo se také neštěstí v čase zimním, neboť smrt nevnikala do světa oknem, nýbrž dveřmi, neznajíc slitování s lidským pokolením, vždyť měla silné průvodce: hlad, nahotu a krutost mrazu, a jejich síla rychle pronikala všemi končinami celých Čech a zahubila většinu smrtelníků; a nebylo, kdo by je pochovával. Ach! Kde byli tehdy muži řeholníci – kteří se jindy tváří neobyčejně zbožnými – aby podávali církevní svátosti lidem, kteří se octli v takových nebezpečnostech a strastech, ba v hodině smrti, nebo, abych to řekl ještě otevřeněji, ve smrti samé, a to aspoň nemnohým, kdož jsou k tomu určeni jako kněží a podle povinnosti svého stavu a nařízením svatých Otců. Kdo je vinen touto nedbalostí, že tolik tisíc lidí zemřelo bez církevních svátostí, o tom lze různě uvažovat, ale rozhodnuto bude, až přijde syn člověka v své velebnosti.

Shromáždili se tedy všichni konšelé a obecní starší a po delší poradě o tom, co by měli učiniti k vymýcení této ohavnosti, usnesli se konečně podle úrady a obecné vůle najmout dělníky ke kopání rozsáhlých jan, do kterých by se mohlo pochovati mnoho mrtvých těl. Byly hluboké tři látra a na všech stranách deset loket široké; do každého hrobu se vešlo tisíc nebo o něco více nebo méně těl. Těchto hrobů, budících úžas svou rozměrností, bylo celkem osm: jeden u svatého Petra v ulici Německé, do něhož bylo uloženo dva tisíce těl, u kostela svatého Lazara u malomocných dvě jámy, u kostela svatého Jana na Rybníčku dva hroby, ve Psářích dva hroby, u kostela svatého Jana v Oboře jeden hrob. Všechny ty hroby byly zaplněny těly v šesti měsících. Ale když za jarních dní nastala obleva a země rozmrzla, pochovávali mrtvé na písčitéch ostrovech a na polích před hradbami města.